

билан экономика, фан ва техника соҳаларидаги ҳамкорлиги имкониятлари мавзусида иншолат конкурс эълон қилинган. Бош соврин — Ҳиндистон буйлаб саёҳатга икки йўлланма (16—25 ёшдаги ўқувчилар ва кизлар учун).

билан экономика, фан ва техника соҳаларидаги ҳамкорлиги имкониятлари мавзусида иншолат конкурс эълон қилинган. Бош соврин — Ҳиндистон буйлаб саёҳатга икки йўлланма (16—25 ёшдаги ўқувчилар ва кизлар учун).

Республикамыз пойтахтидаги дўст Ҳиндистон кўргазмалари мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги аънанавий дўстлигини, СССР ва Ҳиндистон ўрнлари ўртасидаги ҳақ

Х А Д А»
МУЛОҚОТ

халиқининг ўзи эади.
«Оқшом» ўқувчилари январ ойининг ўттизичисида газетани оқиб, «Мушоҳада» деб аталувчи махсус наشريни бйиринчи сони билан танишдишлар. Бу фалати «газетадаги газетани»нинг тўрттала саҳифасидан ҳам мавзун, ҳам жанри жинсидан хилма-хил бўлган материаллар ўрин олган. «Мушоҳада»нинг «Ишчи сулоласи», «Донобува даврасида», «Бизнинг сўзпрака», «Ўқувчилар болаларига қизи» рубрикларда ўқувчиларда кибжи уйғотмоқда.

Кайта кўриш жараёни олдига мизга жулда кўп муаммо ечишларини кўндаплаг қилиб, қўймоқда. «Мушоҳада» экиндек, улар устида баҳаланиб қар боти қотириш, биргеликчи мушоҳаза мушоҳада юргизиш, қар қилиниши зарур бўлган масалалар юзасидан мунинг зарра олиб бориш наشريни

бош мавзуларидир. Уларни малакали, ҳозиржавоблик билан ёритишда «Мушоҳада»га мавзаффакиятлар тилаймиз.

тўсиб бўлмайди» сарлавҳалар билан мақолалари қизиқиш ўйлаб қолдирилган. Булардан ташқари журналда «Союзимиз ижодий», «Қўшмақдошларимиз», «Информация», «Фоторепортаж», «Республика полиграфия корхоналарида», «Полиграфия вете­ранлари», «Журналист ижоди­дан» ва бошқа рубрикалар остида ҳам бир қатор мате­риаллар босилган.

«Мухбир» — «Корреспондент» журналига обуна бўлиши эслатамизки, обуна дивом этмоқда. У чекланмиш миқдорда ва исталган муддатга барча алоқа бўлимларида, «Союзпечат»нинг маҳаллий агентликларида кейинги ойлар учун қабул қилинадими. Обуна бахоси: бир квартал — 90 тиын, ярим йилга — 1 сўм 80 тиын, 9 ойга — 1 сўм 70 тиын.

а бағишланади

дий коллективлари «Енгил
мас ва номи тилларда до
тон» деган янги концер
программасини кўрсатади.
Рейс чоғида «Солдатла
қўшиқ айтганда» ҳарбий кў
шиқ фестивали ҳам бўли
ўтади. (ЎЗТАГ).

Суд қарорининг ижроси уш-
тидан етарли назорат ўрни-
маганлиги учун Ҳазорас-
район халқ судининг суд иж-
рочиси Б. Хўжаниёзов қатти-
огоҳлантирилди, халқ суд-
раиси Э. Худойбергеновга су-
д ижрочилари ишлари устида
назоратни қучайтириш лозим-
лиги кўрсатиб ўтилди.

КОНКУРСИ

Узбекистон ССР Рассомлар
ўзининг кўргазмалар залида

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

СССР Қуrolли Кучлари юбилейига бағишланади

— Ҳақиқатан ҳам Х. Хай-мбетова 1987 йилда бир неча мартаба Ҳазорасп райони-
га «Хонка» совхози бухгалтер-
лисига 1986 йил учун граж-
нин М. Досимбетовдан али-
мент ундириб бериш юзасидан
рожажат қилган.

1986-1987 йиллар мобайнида
ҳаҳоз бухгалтерияси ходим-
лари айби билан айрим ойлار-
нинг алиментлари биргаликда
қўшиб юборилган, шунингдек,
почта переоводлари талонлари-
да алимент тўла ҳисоб-китоб
қилинганлиги қайд этилган.

Юқоридаги камчиликларга
йўл қўйилгани учун «Хонка»
совхози бош бухгалтери Б.
Мадамминова Ҳазорасп район
ҳалқ суди 30 сўм жарима сол-
ди.

Суд қарорининг ижроси у-
тидан етарли назорат ўр-
манлиги учун Ҳазорасп
район ҳалқ судининг суд жи-
роиси Б. Ҳўжаниёзов қатти-
оғоҳлантирилди, ҳалқ суд
райси Э. Худойберганова су-
д ижрочилари ишлари устида
назоратини қўйишга лозим
лиги кўрсатиб ўтилди.

Иқтисодий таълим жонкуяри

Суратда: инженер-пропагандист М. Қодирова.
М. Нуриддинов фотоси.

А. Гафийи номидида ӯзбекистон-
ССРД давлат академик Кута-
та театрининг постановка-ре-
жиссери ўртоқ бошқари Қобу-
лович Ҳуқовига «Ўзбекистон
ССРД хизмат кўрсатган санъ-
ат арбоби» фахрий унвони
берди.

КУКЛАМ ЯКИН, ШАЙМИСИЗ?

Фаргона области, Охунбобоев районидagi «Солижонбод» совхози механикаторлари ва ремонтчилари қишлоқ хўжалик техникаси ремонтини областда биринчи бўлиб тугалладилар. Район агросаноат бирлашмаси кенгашининг комиссияси слесарларнинг ишига «Яхши» баҳо қўйди. 16 септаль, 4 та ер текис-

лаш, 35 ҳайдов трактори ва тупроққа ишлов берадиган бошқа техника воситалари старт чизигига келтириб қўйилди.

Суратда: илгор ремонтчи-слесарь Махмуд Аҳмедов.

Ш. Алимов фотоси (УзТАГ).

2. Бурилиш юз берадими?

Февралнинг бошига қадар об-ҳаво кўнгилдагидай туриб берди. Кейин бирдан ҳарорат пасайиб, Учқудуқ районининг кенгликларини қалин қор билан қоплатди. Бир неча кун қўйлар қўралардан чиқмай ет-хашак қўлда берилди. Ётиб еганга тоғ ҳам чидамайди, дейишди. Бу гал учқудуқликлар унчалик ташвишланганлари йўқ. Озуқа етарли, отларга олиб бориб қўйилган эди. Лекин ёлчи қоплардан масаласи-чи?

— Бу борадаги ишлар ёмон ахволда, — дейди РАПО райиси Ж. Донасов. — Ҳозир районимизда 171 та ёлчи қоп бор. Бу иссиқ қўраларга бўлган ахвоннинг 39,3 процентини қоплайди. Шу йил улар сонини 25 тага қўйайтириш режалаштирилган. Умуман, 1990 йилга бориб, қўйлар «уйи» таъминоти 66,6 процента етди.

Демак, бу беш йилликда муаммо яна ечиммай қолди. Вужудда келган вазият бўлса уни жадаллик билан ҳал қилишни талаб этапти. Масалан, районда эксперимент тариқасида қўйларни эрта қўйилатиш ўтказилляпти. Учма-мунча эмас, 13 минг совлиқ! Улар февралнинг иккинчи ўн кунлигидан қўйлай бошлади. Иссиқ қўралар эса, юқорида таъкидланганидек, етишмайди. Табиийки, табиатдан саҳоват кутиш қийин. Бунинг устига ёлчи қўралар қуришни санокли қўларда эмас, яқин йиллар ичига ҳам амалга ошириб бўлмас! Қисқаси, масалага қайси жиҳатдан ёндашмайлик, боши берк қўчага кириб қоламиз. Балки биз эътибордан четда қолдирган бошқа йўл бордир?

— Ёр, — дейди РАПО райиси, — Бутун қийинчиликларга чўпонларимиз матонатини, тажрибасини қарши қўямиз.

Ҳақиқатан, Учқудуқда ўз касбининг ажойиб устаси бўлган чорвадорлар кўп. Бироқ ёлчи жонқурулик, маҳорат билан барча мушкулликларга қарши курашиб бўлмаслиги турган гап. Узоққа бормай, 1986 йилги воқеани эслайлик. Ушанда баҳор қўроқчил келиб, миллионлаб гектар кенгликлар тақрирликка айланган. Оқибатда қўйлар чўпонимга йўл қўйилди, ўтгак йили район бўйича ҳар

юз бош совлиқдан атиги 45 тадан қўз олинди. Давлат планлари биронта соҳа бўйича баҳарилмай, жами 3,5 миллион сўмдан ортиқ зарар қўрилди. Албатта, муваффақиятсизликларнинг ҳаммасини объектив сабабларга боғлаб бўлмайди. Бунда чорвадорларнинг ҳам айби бор. — Бу ҳаммаси учун аччиқ сабаб бўлди, — дейди Ж. Донасов. — Лекин ҳар қандай шароитда ҳам бу йилни яхши яқунлаймиз. Ёмон ишларга хўжалик ҳисоби ҳам йўл берилади.

Ҳа, хўжалик ҳисоби хўжасизлик, ўзибўларчилик, масъулиятсизлик билан чи-

ҳоят, совхозимиз территориясидан ўтган сув қузуруни ишга туширишга ваъда берилди. Бу тўғрисида биз сув тақчиллигини 40 процента қисқартирамиз.

Муаммо янгила курсга тенг яримга ечимлаётган бўлсада, чўпоннинг хурсанд бўлаётганлигидан ажабланманг. Чўпини совхоздаги барча отларга, аҳоли яшаш жойларига сув машинада етказилади. Жўмладан, энг яқин бўлган хўжалик марказининг ўзига ичимлик сув 33 қақирим наридан келтирилади. Шунинг учун ўтган йили 200 минг сўмдан ортиқ транспорт харажати сарфланди.

оралда гишт пиширувчи қорхонани қуриш бошланади. Демак, камбў қуришга маҳсулотни тақчиллигига барҳам берилди ва чўпонларни ёлчига уй билан таъминлаш учун имконият яратилади. Яна бир резерв — ёрдамчи цехларни ривожлантиришдан иборат. Масалан, ҳозир оддий қўй терисини хўжалик бир сўмдан сотади. Агар ундан пўстин тикиш йўлга қўйилса, ҳар бирдан 50 сўмдан кам фойда қўрилади. Шунингдек, туя, қўй сутини давлатга топшириш, жўндан турли хилдаги кийим-кечаклар тикишни ташкил қилиш ҳам мўлжалланмоқда.

ларда, катта моддий ва маънавий наф олишляпти. Моддий жиҳатдан — тежам, самар ва даромад бўлиб, маънавий томонидан — масъулият, ижодий ишлашга ҳаракат, меҳнатдан қониқтириш мустақамланаётганлигидир.

Энди муаммоларга келсак. Хўжаликлар ўз ўзини маблағ ва пул билан таъминлашга ўтганга қадар. Қизилқум регионидagi табиий шарт-шароитни, турғунлик даврида юзга келган мушкул социал-иқтисодий аҳолини ҳисобга олиб, қонкрет ёрдам қўрсатиш керак. Ўтган йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг топиришга биноан мухассис ва олимлар ана шу масалаларни ўрганиб чиқишди. Уларнинг ҳисобига қўйла, вужудда келган таъминланган аҳоли нормал даражасига келтириш учун пландаги қўшмича равишда чўпонлар уйи билан ёлчи қопларини қўришга 18,4 миллион сўмлик капитал маблағ ажратилиб, 484 километр асфальт йўл барпо этилиб, 38,5 миллион сўмлик уй-жой 17,7 миллион сўмлик боғча, мактаб бинолари, 6,8 миллион сўмлик соғлиқни сақлаш объектилари бунёд этиш зарур бўлади. Бундан ташқари чорвачилик маҳсулотларининг сифати, қўйлар бош сонини сақлашни ҳисобга олиб чўпонларнинг иш ҳақини, саҳронинг ўзига хос шароитини назарда тутиб, транспорт воситаларига ажратилган ёилли-мойлаш материалларига белгиланган нормаларни қўриб чиқиш, яёловлар ҳолатини яхшилаш учун қўшмича маблағлар ажратиш ҳам керак. Яна бир қанча долзарб проблемалар борки, уларни ҳал қилмасдан туриб, келгусида бу ерда қорақўлчиликни ривожлантириш, унинг иқтисодий самардорлигини янада ошириш қийин.

А. ҚОҲОЖОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФУРСАТ ЎТМАСИН

Бу қорхона Бухоро шаҳрида жойлашган бўлса ҳам унинг коллективи уч област — Навоий, Қашқадарь, Бухоро даяларига қўйилган экин кампаняси нақдлар муваффақиятли ўтишига ҳал қилувчи даражада таъсир қўрсатади. Республика Давлат агросаноат комитетининг Бухородаги заводида ҳайдов тракторларининг моторлари капитал ремонтдан чиқарилади.

Январь ойида Ренат Рахматуллин бошлиқ ремонтчилар коллективи белгиланган 220 та ўрнига 225 та трактор двигателини капитал ремонтдан чиқарди. Исмаил Ширинов бошлиқ мотор йиғувчилар ва Исмаил Жўраев бошлиқ уни ишга соловчилар бригадалари коллективлари эришилган муваффақиятга салмоқли ҳисса қўшди.

Меҳнат ветерани, комплектовщик слесарь Насриддин Қодиров йиққан моторлар, айниқса, узоқ вақт бир маромада ишлаб, деҳқоннинг оғирини енгил қилмоқда. Қарийб 40 йилдан буён шу заводда меҳнат қилаётган ишчи-коммунист қўлаб ёшларга мураббийлик қилмоқда. Бу оиланинг турт аъзоси шу қорхонада ишляпти. Тўнғич ўғли Аминжон Қодиров цехнинг илгор ишчиларидан. Меҳнат, коллективни ун област Совети депутатлигига сайланган. Унинг укаси Омонжон автопогрузчикни бошқаришди. Уларнинг кичик синглилари Марзияхон ҳам яқинда шу коллективга ўтга келди. Бундай ишчи қўлолари заводда анчагина.

Қорхона коллективи янги йилдан хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга қўнди. Бу дастлабки ойдаёқ планга қўшмича 5 та двигателини капитал ремонтдан чиқаришга имкон берди. Ваҳодонин, ўтган йили фақатгина битта двигател планга қўшмича ремонт қилинган эди. Агар ҳар бир мотор ремонтининг қиймати 800 сўмдан зиёдлигини ҳисобга олсак, дастлабки ойдаёқ цех планга қўшмича 4 минг сўм фойда қўргани аён бўлади.

Умуман ўтган йили завод ишчи-хизматчилари белгиланган 400 минг сўм ўрнига 600 минг сўм фойда қў-

ришди. Планга қўшмича олинган фойда янгича системаларга қўйилган анча осонлаштириди. Ўтган йилнинг октябридаёқ қорхона областда биринчи бўлиб меҳнатга ҳақ тўлашнинг янгича системасига ўтган эди. Шу мақсадда иш нормалари ва маала разрядлари қайта қўриб чиқилди, иш ўринлари аттестациядан ўтказилди. Натияжада ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлиги кескин ошди, ойлик иш ҳақи ўрта ҳисобда 20 сўмга қўшди.

Илгари заводда раҳбарлар барча ходимларнинг 27 процентини ташкил қилар эди. Бошқаруving тақомиллаштирилиши эвазига уларнинг миқдори 18,8 процентга қасайтирилди. Хўжалик ҳисобини тўла жорий этиш жараёнида бу ишчи ладам эътириш қўзда тутилмоқда.

Энг муҳими бундай тақомиллаштиришлар ремонт ишлари сифатини ошириб, таннарийин пасайтиришга хизмат қилмоқда. Жўмладан 1986 йилда сифатсиз ремонт қилинган моторлар учун хўжаликлардан 7 та рекламация олинган бўлса, ўтган йили уч марта шундай эътирозлар билдирилди. Бу йил эса коллектив биронта ҳам рекламациясиз ишлаш мажбуриятини олган.

Заводда ўтган йилга нисбатан мотор ремонт қилиш планларининг 2850 тадан 2700 тагача пасайтирилганига ҳам сабаб мана шу. Бухороликлар капитал ремонт қилган моторлар кейинги пайтда анча кўпроқ хизмат қиладиган бўлди. Демак, уларни белгиланганидан кўпроқ капитал ремонтга қўйиш мумкин.

— Биз трактор моторларини бир йиллик қаболат муддатидан кейин ремонт қилиб берамиз, — дейди катта мастер Б. Уринов. — Улар шу

муддатга дош бермаса мен бошчилик қиладиган бригада жойларга чиқиб, камчилигини завод ҳисобидан тузатиб беради. Кейинги пайтда Ромитан район хўжаликларини шундай эътирозлар билан бизга тез-тез мурожаат қиладиган бўлишди. Масала билан чуқурроқ шуғулланганимизда айрим қолхоз-совхозларда техника қарови бунаштириб юборилганлиги, механизаторлар малакаси пастлиги бош иллат эканлиги аниқланди.

Дарҳақиқат, областнинг Ромитан, Вобекент каби районларининг хўжаликларини айландаган техника ресурсларининг умри қисқалигига асосий сабаблардан бири ундан фойдаланишдаги камчиликлар эканлигини аққол сезиш мумкин. Мазкур районларнинг бир қатор хўжаликларига қўйилган экин техникасида кўнгилдагидек фойдаланилмаяпти. Бир қисм механизаторлар техник қаровлар қондиларини яхши биллашмайди, даягетеларини лойини тозалаш, филтларини ўз вақтида алмаштиришга эътибор қилишмайди. Пировадиди эса бундай камчиликлар техниканинг тез ишдан чиқишига, экиннинг айнаи масъулиятли пайтда далада тўхтаб қолишига олиб келади.

Област агросаноат комитетининг оператив маълумотларига қўра, экин техникасини масъумга ҳозирлаш ишлари поёнига етмоқда. 28 январга келиб областда мавжуд сепка, борона, чизелларнинг ҳаммаси старт чизигига қўйилган. Тракторлар ремонтни 89,8 процентга, шу жўмладан ҳайдов тракторлари 82 процента етган. Эндиги вазифа — қолган ганимат фурсатдан фойдаланиб, ҳайдов тракторларининг техник ҳолатини янада бир қарра синовдан ўтказиш, механизаторлар тайёрлаш ва малакасини ошириш сифатини яхшилашдир.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Эл дастурхонига

Хўжабод районидagi «Ленинград» қолхоз деҳқонлари ўтган йили беш гектар майдонда парник хўжалигини давлатга 41 тонна ўрнига 48 тонна бодирин, 39 тонна ўрнига 76 тонна помидор, 10 тонна ўрнига 20 тонна ланмон етказиб бериб, бу соҳадаги йиллик планларини мўддатидан илгари адо этган эдилар. Улар бу йилни ҳам яхши бошладилар. Илгор эвази бошқиларидан Турсун-ой Алиқуллова, Намуна Ганиева, ишчилардан Одина Париева, Замира Янгиева, Зарифа Каримовалар меҳнатда барчага намуна бўлмоқдалар.

Бу йил хўжаликда «Карсон», «Руси» помидор уруғлари экилди. Айниқса, бодирин-

нинг «Московский тепличный» нави мириш-корларга манзур бўлаёткир. Улар шу кунларда ҳам эл дастурхонига қўлаб маҳсулотлар етказиб бермоқдалар. Парник хўжалиги ходимлари баҳорги экин кампанясига пухта ҳозирлик қўрмоқдалар. Қўлаб помидор, қарам қўчатлари тайёрлаш уларнинг эзгу ишларидир.

Суратда: агроном Каримжон Насири ва ишчи Баричной Умрзокова пишган помидорларни кўздан кечирляпти.

Т. Гафуров фотоси.

Тахياتош ГРЭСида авария содир бўлди

Тахياتош ГРЭСининг уч блокни тўхтаб қолди. Дастлабки, бундан атиги икки ой муқаддам ишга туширилган блокнинг энергетика блоки сафдан чиқди. Шундан кейин эса энергия ниҳоятда кўп зарур бўлиб турадиган бир неча мавсумда нормал ишлаб келган икки блок ҳам тўхтади. Авария оқибатида автоном республикада фавқулодда ҳолат юзга келди: 15 та йиринг санат қорхонаси тўхтаб қолди, булар орасида 8 та пахта тозалаш заводи ҳам бор, шаҳарларга, қолхоз ва совхозларга электр энергияси етказиб берилмай қўйди. Авария оқибатида қўрилган талафот ҳозирнинг ўзидаёқ миллионлаб сўмга етди.

Хўш, бундай аварияга нима сабаб бўлди?

— Веинчи блок ишга туширилганидан кейин иссиқлик станциясида технология циклининг дуруст ишлаши учун конденсат жуда етишмаётганлиги сезилиб қолди, — дейди Тахياتош ГРЭСининг директори А. Шапиев. — Шунинг учун ҳам биз бошқа блокларни буг олиб ишлатишга мажбур бўлдик, мазкур блоклар эса химиявий усулда муҳофазаланган сув билан таъминлан турлиди. Бу эса тўз микдорининг қўнайишига, турбина парраларининг сурлишига

олиб келди. Аввало, блок қуввати пасайиб кетди, шундан кейин эса муҳофазаси темаси ишга тушга, блок тўхтаб қолди.

Бошқа иккита энергетика блоки ҳам шу сабабдан тўхтади. Станциядаги авария содир бўлишида «Сред-аэтеп-энергопроект» мутахассислари айдордирлар, чўчки улар маҳаллий шароитни ҳисобга олмай, туз-сизлантиридан қўрилма қувватини тузувқор белгилашмаган, деб ўйламоқдалар. Танг қоладиган ери шунданки, ГРЭСнинг ўзида февраль, ойининг биринчи ҳафтаида блокларнинг қуввати ниҳоятда пасайиб кетаётганлигига беларволик билан қарадилар. Бунда бўлса булар, қабилада иш тутишганга ўхшайди. Оқибатда авария содир бўлди!

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министриги, «Ўзэнергосналадка» трестининг комиссияси Тахياتошга шомиллини равишда жабуаб кетди. Тошкентлик ва бухоролик мутахассислар Қорақалпоғистон энергетикаларига ёрдамга келишди. Аварияни тезроқ бартараф этиш чора-тадбирлари қўрилмоқда.

В. ЛУЦЕНКО,
ЎзТАГ мухбири.
Тахياتош,
Қорақалпоғистон АССР.

Колхознинг Намунавий Устави лойиҳасини муҳокама қиламиз

Муносабатларни тартибга солиш зарур

Колхозчиларнинг Бутуниттфоқ III съезиди қабул қилинган қолхознинг Намунавий Устави қолхозларнинг Асосий қонуни сифатида ўн тўққиз йил ҳаракатда бўлди. Бу давр ичига қолхозлар Коммунист партия ва Совет давлати раҳбарлигида иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан қудратли социалистик қишлоқ хўжалик ташкилотига айландилар.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда рўй бераётган тўз-ғизиллар — жадаллашти-

риш, қайта қуриш, хўжалик ҳисоби, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш, хўжалик юртишининг янги иқтисодий методлари, социалистик қишлоқ хўжалигини маъмурий бошқаришдан иқтисодий бошқаришга ўтиш, демократия, ошқоралик каби жараёнлар ҳозирги амалда бўлган қонуни ақтарилган қайта қуришни, янги нормалар билан тўлдирлиши тақозо қилмоқда.

Бу тўз ўзгаришлар қолхозлар фаолиятига ҳам таал-

луқли бўлиб, янги қабул қилинадиган қолхознинг Намунавий Устави қолхозларнинг иқтисодий мустақиллигини таъминлаш, ўз-ўзини бошқаришга кенгайтириш, демократия ва ошқораликни ривожлантириш, қолхозчиларнинг активлигини ошириш, уларнинг ҳуқуқи ва эркинликларини таъминлаш лозим.

Шу муносабат билан янги Намунавий Устав лойиҳасида қолхоз ишлаб чиқаришининг асосий воситаси бўлган ер

ва ундан фойдаланиш тартибига алоҳида тўхталиб ўтилган. Айниқса, 1969 йилда қабул қилинган ва ҳозирда ҳаракатдаги қолхознинг Намунавий Уставида ўз ифода-си топпаган баъзи тартиб-қоидалар: ерлар ва табиий экинзорларнинг миқдор ва сифат қўрсаткичларига қараб ҳисобга олиб бориш, қолхоз ерларини авайлаб асраш ва уларни талон-торож қилишдан қатъийан муҳофазат қилишни таъминлаш, табиатни муҳофазат қилувчи қону-

лар талабларига риоя этиш, қолхоз раиси, мутахассислар, ишлаб чиқариш бўлими малаи — бўлимлар, бригадалар, участкалар, шунингдек пудрат коллективларининг раҳбарлари ер муҳофазат қилиниши ва ундан юқори унум билан фойдаланилиши учун шахсий жавобгарлиги каби янги нормаларнинг Намунавий Устав лойиҳасида ўз аксини топиши диққатга сазовордир.

Лекин шунга қарамадан, фикримизча ердан оқилонда фойдаланиш таъминловчи баъзи масалалар янги Намунавий Устав лойиҳасида ўз ифодасини топпаган.

Мазлумки, КПСС Марказий Комитети 1987 йил 20 июнда қабул қилган «Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР ва Туркманистон ССР-да агросаноат комплексининг

табиий-иқтисодий потенциалдан қонқарсиз фойдаланилаётганлиги тўғрисида»ги қарориди бу регионларда табиий бойликлардан мақсадда мувофиқ фойдаланилаётганлиги, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларга хўжасизларча муносабатда бўлинаётганлиги таъкидланган.

Қарорда айтилишича, бундай ҳолатларнинг сабабларидан бири пахта-беда алмашлаб экинишга риоя қилмаслиқдир.

Рақамлар шунини қўрсатади, республикада 1985 йилда ҳар гектар ердан 27 центнердан пахта ҳосили олинган. Бу қўрсаткич 1986 йилда — 24,3 центнерга, 1987 йилда эса бор-йўли 23,3 центнерга түрги келди. Пахта далалари ҳосилдорлигини пасайиб кетишининг бош сабаби — қишлоқ хўжалигини илмий асосда юртидан чекинишдир. Ҳозир умумий

экин майдонларининг 73 проценти, баъзи хўжаликларда эса — 78-80 проценти пахта экилмоқда. Пахтакор районларда бедозорлар салмоғи фан тавсия этган 30 процент ўрнига 15 проценти ташкил қилмоқда.

Мазлумки, ернинг ҳосилдорлиғи илмий асосланган алмашлаб экин системасини жорий қилиш билан чамбарчас боғлиқдир. Бундан ташқари, алмашлаб экишни ўзлаштириш ва кенг жорий қилиш қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш учун асос бўлиб ҳисобланади. Лекин қўлчиллик қолхозларда ердан фойдаланишининг бу тартибига риоя қилинмай келинмоқда. Баъзи қолхозларда пахта монокультура бўлиб қолди. Қўлчиллик қолхоз раислари алмашлаб экин деганда, хўжаликнинг энг яхши, энг сермахсул ерларига «пахта экин», деб тушуномқдалар.

Алмашлаб экиниш ўзлаштириш ва жорий қилиш мўҳимлигини эътиборга олиб, фикримизча, қолхоз Устави бу муносабатларни аниқ ҳуқуқий тартибга солиш зарур. Ваҳодонки, қолхоз қонуничилигида бу муносабат тартибга солинмай келинмоқда. Қолхознинг Намунавий Устави янги лойиҳасининг III бўлим 9-пунктига қолхозлар алмашлаб экиниш ўзлаштиришга ва кенг жорий этишга мажбурдир деб қўйиб қўйилса, мақсадда мувофиқ бўлур эди.

М. УСМОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг кичик илмий ходими.

• Ҳажв бурчаги

Сами АБДУҚАҲҲОР.

Эълондан сўнг

ХАЛҚ ЮМОРИ

Эшматбек бошқарар савдо базасини,
Кўп йилдан ишлайди — билар мазасини.
Тинч эди бўлгандан бери у тайини,
Юз берди тасодиф — баён этайини:
Эшматбек эрталаб ишга келибди,
Муовинини чақирди: — Айтингчи тезроқ!
Омборга қоруву кераклигини Сиз,
Газетага эълон берганингизни!

— Бергандик, ўтган кун чиқди босилиб,
Омборда қоруву йўқлигини билдиб,
Бугун тунда доғда қолдириб бизни
Умариб кетишди омборимизни!..
— Бекор бўлган экан эълонимиз шунли!
— Ҳа, энди керакмас бизга қоруву!

Энг қисқа биография

МИНИ ФЕЛЬЕТОН

Бозорбойнинг исми аслида Ашур
Нима топса барин бозорга ташир.
Шу вақдан одамлар атар бозорбой,
Ҳеч ерда ишласа, қитмир, озорбой..
Яқинда бозорда миллиончи Сиз,
Ушлаб олган эди. У тап тортай дер:
— Тегманг, маблаг билан, айтсам чин
сўзим,
— Утдим таъминлашга ўзимни ўзим..

Фил билан лайча

МАСАЛ

Сарлавҳани ўқиб, дерсиз — «Ажабон!»
Бу ҳафта ёзувди Қишлоқ бобо!
Йўқ, мен ёзувдиган Фил билан Лайча;
Ўтмишдаги эмас — бугун бошқача.
Бизнинг Лайча жуда кичик, серғайрат.
Филга хурши билан чеплакмас фўқат.
Фил устидан ёзди хатлар юкловчи,
Бундан бир натижа чиқмади бирон..
Туну-кун тинмади у хура-хура,
Бечора филни денг йиқиди! Ура!
Мана, ботиб ётар Фил ярим йилча,
Бошқа Фил излайди қургани Лайча!..

Соат неча?

ҲАЗИЛ

Ярим тундан ошган, олам уйқуда.
Катта-кичик ухлар — уйим осуда..
Бирдан денг жингиллаб қолди телефон,
Шошиб трубкани олдим мен шу он..
— Алло, эшматбек! — дедим пичирлаб,
Болалар уйғонмасин, — ухлар пишмиллаб..
— Кечиринг! — эшитдим нотаниш овоз,
Шундай деб у одам жим қолди бир оз..
Сизга саволим бор, муҳим жудаям,
Бу саволга жавоб кутмоқда аям..
— Савол! Қандай савол! Юмук

Кўларим..
Биласизми, ҳозир соат уч ярим!!!
— Шунинг сўрамоқчи эдим-да фақат,
Хўп, саломат бўлинг, каттақон раҳмат!..

• Шахмат бурчаги

БУНИ НАФОСАТ
ДЕЙДИЛАР

Халқаро арбитр М. МУҲИДИНОВ бошқаради

Етакич шахматчиларимиз
учун чинакам маҳорат макта-
би назарда тутилган. Бундан таш-
қари шахматчиларимизнинг
таълим-тарбиясида шахмат
маҳорати ортишига эришмоқчи.
Бундан ташқари шахматчиларимиз
учун шахмат маҳорати макта-
би назарда тутилган. Бундан таш-
қари шахматчиларимизнинг
таълим-тарбиясида шахмат
маҳорати ортишига эришмоқчи.

В. ЛОГИНОВ —
А. ЕРМОЛИНСКИЙ.

Тошкент, 1987 йил, декабрь

Вотенинг варианты

1. Кf3 d5 2. d4 Кf6 3. c4

св 4. Кс3 с5 5. Сg5 сс.

Бу юрш билан фарзиз

гамбитининг Вотенинг ва-

рианта бошланади. Оқлар

бир пиеда аэвизга муайян

афзалликка эришса-да, қоралар

иниҳтирида ҳам аёқий

бу тактикавий имкониятлар

мажбур.

6. e4 b5 7. a4 Сb7 8. Сс2

Мана бу вариант: 8. ab c6

9. Кb5? Сс4 10. Сс4 Сb4+.

албатта, қоралар фойдасига

аёқийлиги кўриниб турибди.

8... Кb7 9. 0-0 h6

10. Ch4 b4 11. e5 be 12. ef

Кf6.

Агар 12... be? бўлса, 13. f6

ba 14. F:al дан кейин қоралар

хуноқ ахволда қолади.

Екин 12... g5 13. Ch4 c6 14.

Лb7 c3 15. Фb3. Буни ҳам

оқларнинг фойдасига. Тахлил

қилиб кўриб-а.

13. be Cb6 14. Лb1 Лb8

15. Cc4 0-0 16. Кс5 Cc5

17. de F:d1 18. F:d1 Ke4.

18... Кd5 19. C:d5 cd 20.

C7 Ff e8 21. C:d6 — оқлар

ютади.

19. Cc7 Оқлар пиеда бер-

лиги-ку? Бунинг замирида

хисоб-киноб чинарилган на-

тиф фоя аширинган.

19... Кс3. Бунинг ўрнига

19... Лf6 бўлса, 20. C:d6

Кс3 (ёки 20... Кс6 21. ed

Ca8 22. d7) 21. C:b8 d1

22. Лd1 Л:b8 23. Лb1 va

ютук, чунки 23... Лd8 24.

Лb7 Лd1+ 25f1. Ахс ҳолда

Cc4-a6 масалани ҳал қи-

лади.

Саломатлик масканида ҳо-

зири 75 киши ҳоқиб қи-

қариб, даволатини. Бу ерда

басейн, чойхона, универ-

маг ишлайти. Яқин кунлар

ида бу ерда 50 ўринли бо-

лашланади.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Редатор

Л. ҚАЮМОВ.

Новост. 19.20 — Музика-

чи қизлар ансамблининг кон-

церти. 12.50 — Шеърлар лах.

20.20 — «Қўшмача повея ик-

кичи йўлга келиб тўхтайд.

Вадий фильм. 1-серия. 21.30

— Врема. 22.05 — Қайта ку-

риш прожектори. 22.15 —

«Чойхона мушфийи».

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30

— Ҳаёт халқ кўшиқлари.

9.30 — Ёшлик. 10.15 — Дуто-

налар. 11.30 — Спорт про-

граммаси. 12.10 — Стронте-

Узбекистана. 12.30 — Ҳаёки-

стон Давлат телерадиоси дутор.

ЧИ ҚИЗЛАР АНСАМБЛИНИНГ

концерти. 12.50 — Шеърлар

залар. 13.00 — Чорвадор. 13.30

— Хатларининг ўқиб... 14.00

— Қишлоқ хўжалик ҳодимлари

учун эшиттириш. 15.30 — Қу-

ноқ таваффу. 16.00 — Совет

Иттифоқига ҳиямат қиламан!

17.00 — Талабларга бинаои

анализи программа. 18.15 —

Футбол. 18.30 — Футбол.

«Пахтакор» — «Жалгирис».

18.45 — Бир жуфт кўшиқ.

19.20 — Ёшлик. 19.50 — Хал-

қаро нундалик. 21.10 — ВЛКСМ

70 йиллигига. 22.45 — Халқ

талантларининг концерти. 23.00

— Оқшом тўқиларига.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ

49-ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1988 ЙИЛ 15 ФЕВРАЛДА ЯРОСЛАВ ШАХРИ-

ДА УТҚАЗИЛДИ.

Забвнинг ўттиз етти разрядлигига серия ва облигациялар-

нинг куйдаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия	номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера
номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера	номера

200154 1-100 100 236384 069* 500 269068 042* 1000

200271 1-100 100 236646 1-100 250 270429 1-100 100

200280 1-100 100 236860 1-100 250 270457 043* 500

200359 024* 500 237244 081* 1000 271110 092* 500

200622 1-100 100 238352 048* 2500 271685 010* 100

200666 100* 1000 238522 016* 500 271924 017* 500

201540 087* 1000 241004 029* 500 272762 1-100 250

202047 1-100 100 241471 100* 1000 272809 056* 1000

202618 088* 2500 241628 1-100 100 272898 093* 1000

203034 087* 500 242253 055* 500 273008 078* 500

203626 014* 1000 242298 076* 1000 273313 045* 1000

205686 1-100 100 242766 085* 1000 274753 1-100 100

205870 1-100 250 243750 087* 500 275191 021* 500

206195 010* 1000 245345 055* 1000 275254 100* 500

206661 1-100 250 245677 049* 1000 276204 1-100 100

207595 046* 1000 245893 024* 1000 276412 1-100 250

207748 045* 2500 247340 1-100 100 276929 1-100 100

207986 053* 1000 247854 023* 1000 277418 1-100 250

213338 089* 500 247860 005* 500 278018 1-100 100

213892 047* 1000 247970 076* 500 278965 1-100 250

213922 056* 1000 248809 090* 2500 279388 1-100 100

214111 099* 1000 248868 1-100 250 279565 041* 1000

214511 005* 500 248879 030* 500 280600 026* 500

215364 027* 2500 250576 039* 1000 280917 1-100 250

215576 015* 1000 251044 1-100 100 281251 031* 2500

218013 1-100 100 251694 049* 1000 281305 068* 2500

218365 1-100 250 253006 1-100 100 282039 1-100 100

218592 005* 500 253368 035* 1000 282160 1-100 250

218680 007* 1000 253427 1-100 100 282267 029* 500

219270 1-100 100 253584 079* 500 282328 054* 2500

219849 071* 1000 253800 1-100 100 282448 086* 500

220349 059* 1000 254197 037* 500 283254 016* 500

221326 077* 5000 255272 045* 1000 283464 038* 1000

221509 016* 500 255420 035* 500 283898 1-100 100

221777 1-100 100 256209 067* 2500 284940 012* 500

221906 1-100 250 256968 1-100 250 285172 088* 500

221999 054* 1000 257609 075* 1000 285574 029* 1000

222643 025* 500 257838 1-100 250 285815 1-100 100

222797 1-100 100 257978 1-100 250 286423 1-100 250

223067 055* 1000 258111 028* 1000 286434 040* 2500

223480 039* 2500 258120 058* 500 286586 1-100 250

224397 1-100 100 258384 1-100 100 286818 016* 1000

224903 1-100 100 259369 073* 500 287168 053* 500

225450 051* 500 259401 001* 500 287439 1-100 100

225924 1-100 100 259670 1-100 100 288438 1-100 100

226508 100* 2500 259963 1-100 250 288509 1-100 100

226724 050* 500 260051 081* 5000 291413 079* 1000

227349 074* 2500 260952 1-100 100 292083 025* 5000

227386 012* 500 261241 017* 500 292267 063* 1000

227768 1-100 250 262175 1-100 100 293134 046* 1000

228152 079* 1000 262211 028* 2500 293311 099* 1000

228275 047* 500 263059 075* 2500 293609 035* 2500

228457 053* 1000 263436 1-100 250 293833 034* 1000

228743 1-100 100 263614 028* 500 294874 098* 1000

229135 030* 300 264633 013* 500 295760 1-100 100

229269 039* 500 264956 1-100 100 296152 1-100 100

229792 100* 500 265399 1-100 100 296403 085* 1000

229867 030* 1000 265655 1-100 250 296572 077* 500

230087 090* 5000 266457 089* 1000 296667 1-100 250

230188 1-100 100 266687 024* 1000 297236 083* 500

230377 1-100 250 266730 071* 500 297932 037* 1000

231220 044* 500 267230 005* 500 298263 075* 5000

232076 012* 2500 267360 1-100 100 298559 050* 500

232985 1-100 500 267403 1-100 250 298579 050* 500

233243 063* 1000 267851 025* 1000 298617 068* 2500

233543 081* 2500 268189 1-100 100 298643 080* 500

233593 081* 2500 268875 042* 500 298922 045* 500

Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 99 номерга 100

сўмдан ютуқ чиқди.

Жадалда 50 сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар нў-

сатилган.

100 сўмлик облигацияларга бир хил миқдорда — 100, 250,

500 сўм ютуқ чиққан тақдирда ютуқ чиққан сериядаги обли-

гацияларнинг барча номерларига, айнан 200, 500, 1000 сўм

ютуқ тўлаётган 100 сўмлик облигация номерларидан бирга

500, 1000, 2500, 5000, 10000 сўм миқдорига ютуқ чиқмади

унинг ичкикичи номерига 100 сўм чиқди ва облигация бўли</